

Komunikacja niewerbalna w interakcjach międzyludzkich.

Autorzy: Mark L. Knapp, Judith A. Hall

	Wstęp do wydania polskiego (dr B. Janda-Dębek, dr A. Kuczyńska)	11
	Wstęp	15
CZĘŚĆ I.	WPROWADZENIE DO TEORII BADAŃ NAD KOMUNIKACJĄ NIEWERBALNĄ	19
Rozdział 1.	Podstawy komunikacji niewerbalnej	21
	Idea i definicja komunikacji niewerbalnej	23
	Kodowanie	24
	Dekodowanie	26
	Metody klasyfikacji zachowań niewerbalnych	27
	I. Warunki środowiskowe komunikacji	27
	II. Fizyczna charakterystyka uczestników komunikacji	28
	III. Ruchy ciała i postawa	29
	Rola komunikacji niewerbalnej w całokształcie procesu komunikacji	32
	Powtarzanie	35
	Sprzeczność	35
	Uzupełnianie	39
	Zastępowanie	40
	Akcentowanie/moderowanie	40
	Regulacja	41
	Rys historyczny	43
	Praktyczne zastosowanie teorii komunikacji: komunikacja niewerbalna w życiu codziennym	49

	Zbrodnia i kara	50
	Polityka w telewizji	52
	Zachowanie w klasie	54
	Zaloty	57
	Podsumowanie	60
	Problemy do dyskusji	61
	Bibliografia	61
	Lektury uzupełniające	66
Rozdział 2.	Korzenie zachowań niewerbalnych	69
	Ewolucyjny rozwój zachowań niewerbalnych: filogeneza	72
	Materiał z badań nad depryzacją sensoryczną	73
	Materiał z badań neonatalnych	78
	Materiał z badań nad bliźniętami	82
	Materiał z badań nad naczelnymi	84
	Materiał z międzykulturowych badań porównawczych	95
	Podsumowanie	103
	Problemy do dyskusji	103
	Bibliografia	104
Rozdział 3.	Zdolności odbierania i wysyłania sygnałów niewerbalnych	107
	Metody rozwijania zdolności niewerbalnych	110
	Trafność kodowania i dekodowania sygnałów niewerbalnych	115
	Charakterystyka dobrego odbiorcy sygnałów niewerbalnych	121
	Inne czynniki wpływające na trafność odbierania sygnałów niewerbalnych	127
	Charakterystyka dobrego nadawcy sygnałów niewerbalnych	128
	Zależności między zdolnością odbierania a zdolnością wysyłania sygnałów niewerbalnych	133
	Kilka uwag na temat obserwacji komunikacji niewerbalnej	135
	O niedoskonałości ludzkiej percepcji	138
	Podsumowanie	143
	Problemy do dyskusji	145
	Bibliografia	145
CZĘŚĆ II.	ŚRODOWISKO KOMUNIKACJI	153
Rozdział 4.	Wpływ otoczenia na komunikację niewerbalną	155
	Percepcja otoczenia	159
	Percepcja relacji formalnych	159
	Percepcja ciepła	159
	Percepcja prywatności	160
	Percepcja znajomości otoczenia i osób	160
	Percepcja ograniczenia	161
	Percepcja dystansu	161
	Percepcja czasu	162
	Czas jako umiejscowienie	164
	Czas jako trwanie	164
	Czas jako zbiór przedziałów czasowych	165
	Czas jako wzorzec przedziałów czasowych	165

	Środowisko naturalne	166
	Inni ludzie w środowisku	170
	Architektura i obiekty ruchome	172
	Kolor	176
	Dźwięk	178
	Oświetlenie	180
	Obiekty ruchome	181
	Struktura i projekt wnętrz	184
	Podsumowanie	191
	Problemy do dyskusji	192
	Bibliografia	192
Rozdział 5.	Rola terytorium i przestrzeni osobistej w komunikacji międzyludzkiej	201
	Pojęcie terytorium	201
	Terytorium: inwazja i obrona	203
	Zagęszczenie i zatłoczenie	208
	Efekty zagęszczenia	211
	Radzenie sobie w warunkach zagęszczenia	212
	Dystans konwersacyjny	214
	Płeć	218
	Wiek	221
	Tło kultowe i etniczne	221
	Temat rozmowy	223
	Otoczenie interakcji	224
	Cechy fizyczne	225
	Orientacja postaw i emocji	225
	Charakterystyka relacji międzyludzkich	227
	Charakterystyka osobowości	227
	Usadowienie i relacje przestrzenne w małych grupach	228
	Przywódstwo	229
	Dominacja	230
	Zadanie	231
	Płeć i znajomość	234
	Motywacja	236
	Introwersja — ekstrawersja	237
	Podsumowanie	239
	Problemy do dyskusji	240
	Bibliografia	240
CZĘŚĆ III.	UCZESTNICY KOMUNIKACJI	249
Rozdział 6.	Rola wyglądu i cech fizycznych w komunikacji międzyludzkiej	251
	Nasze ciało: uroda a atrakcyjność	252
	Związek emocjonalny i małżeństwo	254
	W pracy	259
	Perswazja	260
	Samocena	261
	Zachowania społeczne	262

Nasze ciało: cechy osobiste	266
Twarz	266
Sylwetka	270
Wzrost	276
Obraz własnego ciała	279
Kolor skóry	280
Zapach ciała	281
Włosy	284
Nasze ciało: ubiór i inne rekwizyty	290
Podsumowanie	299
Problemy do dyskusji	300
Bibliografia	300

CZĘŚĆ IV.

ZACHOWANIE UCZESTNIKÓW KOMUNIKACJI 313

Rozdział 7.

Rola gestów i postawy w komunikacji międzyludzkiej	315
Gesty niezależne od mowy	317
Gesty zależne od mowy	328
Gesty odnoszące się do przedmiotu przekazu	329
Gesty oddające relacje między nadawcą a przedmiotem przekazu	332
Gesty przestankowe	333
Gesty interakcyjne	334
Koordynacja gestów, postawy i mowy	339
Autosynchronizacja	339
Synchronizacja interaktywna	343
Podsumowanie	351
Problemy do dyskusji	352
Bibliografia	353

Rozdział 8.

Rola dotyku w komunikacji międzyludzkiej	363
Dotyk a rozwój osobowy	365
Dotyk: kto? kogo? kiedy? gdzie?	368
Różne formy zachowań dotykowych	375
Znaczenie dotyku w interakcji	381
Dotyk jako afekt pozytywny	381
Dotyk jako afekt negatywny	382
Dotyk jako zabawa	382
Dotyk jako oddziaływanie	382
Dotyk jako element kontroli interakcji	382
Dotyk jako miernik zaangażowania	383
Dotyk jako przypadek	383
Dotyk jako element realizacji zadań	383
Dotyk jako kuracja	384
Dotyk jako symbol	384
Podsumowanie znaczenia dotyku w interakcji	385
Różnice kulturowe w zachowaniach dotykowych	388
Zachowania samodotykowe	390
Podsumowanie	395

	Problemy do dyskusji	397
	Bibliografia	397
Rozdział 9.	Rola mimiki w komunikacji międzyludzkiej	403
	Twarz a ocena cech osobowości	404
	Twarz a regulacja toku interakcji	405
	Kontrola kanałów komunikacyjnych	405
	Dopełnienie i jakościowanie zachowań innych osób	406
	Zastępowanie komunikatów werbalnych	406
	Twarz a ekspresja emocjonalna	407
	Twarz – złożony kompleks bodźców	408
	Pomiar cech twarzy	416
	Interpretowanie znaczeń mimicznej ekspresji emocjonalnej	424
	Związki mimiki z fizjologią	430
	Wyraz twarzy a reakcje behawioralne	434
	Podsumowanie	438
	Problemy do dyskusji	439
	Bibliografia	440
Rozdział 10.	Rola kontaktu wzrokowego	447
	Spojrzenie i kontakt wzrokowy	449
	Funkcje spojrzenia	451
	Regulacja przebiegu interakcji	452
	Monitorowanie informacji zwrotnych	453
	Odzwierciedlanie procesów poznawczych	454
	Wyrażanie emocji	455
	Komunikowanie natury relacji międzyludzkich	457
	Warunki oddziałujące na wzorce spojrzenia	461
	Dystans	461
	Cechy fizyczne	461
	Cechy indywidualne i osobowość	462
	Temat i zadanie	465
	Tło kulturowe	468
	Rozszerzanie i zwężanie źrenic	469
	Podsumowanie	473
	Problemy do dyskusji	474
	Bibliografia	475
Rozdział 11.	Rola sygnałów wokalnych towarzyszących przekazowi werbalnemu	483
	Składowe parajęzyka	486
	Sygnały wokalne a rozpoznawanie nadawcy	489
	Sygnały wokalne a osobowość	492
	Sygnały wokalne a ocena cech jednostkowych	500
	Reakcje odbiorcy	504
	Sygnały wokalne a emocje	506
	Sygnały wokalne, zrozumienie i perswazja	512
	Sygnały wokalne, zrozumienie i zapamiętywanie	513
	Sygnały wokalne w perswazji	514
	Sygnały wokalne a przejmowanie głosu w trakcie rozmowy	517

	Oddawanie głosu	518
	Prośba o głos	518
	Utrzymywanie się przy głosie	519
	Odmowa zabrania głosu	519
	Wahania, pauzy, cisza i mowa	520
	Lokalizacja pauz	520
	Rodzaje pauz	521
	Przyczyny występowania pauz	522
	Opóźnienie i długość reakcji	523
	Cisza	525
	Podsumowanie	526
	Problemy do dyskusji	528
	Bibliografia	528
CZĘŚĆ V.	KOMUNIKOWANIE WAŻNYCH PRZESŁAŃ	537
Rozdział 12.	Wielokanałowa komunikacja niewerbalna	539
	Komunikowanie intymności	540
	Komunikowanie dominacji i statusu	547
	Kontrola przebiegu interakcji	551
	Zachowania przy powitaniu	552
	Zachowania przy zmianie inicjatywy w rozmowie	553
	Zachowania przy pożegnaniu	558
	Komunikowanie tożsamości	559
	Komunikowanie fałszu	563
	Kilka uwag dla obserwatorów komunikacji	567
	Problemy do dyskusji	568
	Bibliografia	569
	Słowniczek pojęć	579
	Indeks autorów	581